

Blakli barnehager
og
Trondheim eiendom

N-

Vår saksbehandler	Vår ref.	Deres ref.	Dato
Bente Høier	18 /32205/614/A10/&58/ oppgis ved alle henv.		04.04.2019

Risvolla og Sollia (Blakli) barnehager - revidert rapport fra tilsyn 12.02.19 jf forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. - varsel om pålegg

Rapport datert 14.03.19 er revidert etter tilbakemelding fra Blakli barnehage. Endringene gjelder organisering av barnehagen i punkt.2.

Miljøenheten gjennomførte 12.02.19 tilsyn ved Blakli barnehager (Risvolla og Sollia). Formålet med tilsynet var å vurdere hvordan barnehagen ivaretar barnas helse, miljø og sikkerhet (jf. forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. av 01.12.1995).

1. Sammendrag

Blakli barnehager har kommet i gang med risikovurdering av hendelser og aktiviteter som kan medføre skader og ulykker. Arbeidet må videreføres med risikovurdering av flere typer hendelser/aktiviteter, og arbeidet må medføre revisjon av gjeldende rutiner. Enhetens avvikshåndtering er ikke tydeliggjort. Det ble påpekt flere mangler ved utelekeområdet ved Risvolla barnehage, og andre mindre forhold knyttet til sikkerheten i barnehagene.

Det ble funnet 6 avvik i forbindelse med tilsynet. I tillegg ble det gitt to merknader hvor Miljøenheten ser et forbedringspotensiale.

- Avvik 1: Risikovurderinger som er gjennomført er ikke omfattende nok og er ikke fulgt opp med revisjon av rutiner.**
- Avvik 2: Barnehagene mangler rutine som beskriver hva som menes med avvik, hvordan ulike typer avvik skal meldes, håndteres og dokumenteres.**
- Avvik 3: Barnehagen viser til to beredskapsplaner, der kun Blakli beredskapsplan er kjent av ansatte.**
- Avvik 4: Det er forhold ved utelekeplassen ved Risvolla barnehage som utgjør en risiko for barneulykker. Dette gjelder sklie der det samles vann og transportåre gjennom huskestativ.**
- Avvik 5: Klatrestativ med ødelagt sponplate utgjør en risiko for ulykke og må utbedres snarest.**

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Miljøenheten
Postboks 2300 Torgarden
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Erling Skakkes gate 14

Telefon:
+47 72542550

Telefaks:
+47 72542551

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse: miljoenheten.postmottak@trondheim.kommune.no
Internettadresse: www.trondheim.kommune.no

Avvik 6: Det er sannsynlig at uteområdet ved Risvollan barnehage er for dårlig belyst i den mørke årstiden.

Frist for uttalelse til varsel om pålegg ble satt til 01.04.2019

Denne tilsynsrapporten er et varsel om at vi vurderer å gi virksomheten pålegg om retting. Dersom dere mener at beskrivelsen i denne rapporten ikke er korrekt eller har kommentarer til pålegg og frister som vi varsler her, ber vi om skriftlig tilbakemelding om dette **innen 01.04.2019**. Etter 02.04.19 vil vi fatte pålegg om retting. Dere vil motta et eget brev om den videre oppfølgingen.

Frist for retting av avvik vil bli satt til 15.05.2019.

2. Beskrivelse av Blakli barnehager

Blakli barnehager består av Sollia barnehage og Risvollan midlertidige barnehage. Sollia er en permanent 4 avdelings barnehage, mens Risvollan har 2 baser med 2 avdelinger på hver. Risvollan holder til i leide lokaler fram til ny barnehage skal stå ferdig i 2022.

3. Reviderte områder og funn

Tilsynet ble gjennomført som tematilsyn med hovedvekt på dokumentasjon av risikovurderinger gjennomført for å ivareta barns sikkerhet (jf §§ 7 og 14) og internkontroll og avvikshåndtering (jf § 4).

Tilsynet ble gjennomført ved gjennomgang av dokumentasjon med ledelsen, intervju av tre ansatte, samt befarings av lokaler og uteområdet ved begge barnehager.

Dokumentasjon fremlagt ved tilsynet

- Oversikt over rutiner som er etablert for å ivareta forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.
- HverdagsROS for Kjøkken og matlaging (for 2 avdelinger), Lek på verksted, Soving i vogn ute, Skøytebane, Aking, Innelek og Barn på tur utenfor barnehagen.
- Sikkerhetsrutiner: Tellerutine, rutine for busstur, turrutine, når barn blir borte fra tur eller uteområdet, evakuering, førstehjelp (m/utstyr) og branninstruks.
- Beredskapsplan for Blakli barnehager

Internkontrollperm (en for hvert hus), Årshjul og Trondheim kommunes beredskapsplan ble fremvist ved tilsynet.

Deltakere ved tilsynet

Bente Brissach, enhetsleder Blakli barnehager
Synnøve Øien, avdelingsleder Blakli barnehager
Nina Bjørklund, ped.leder Blakli barnehager
Christina Finckenhagen, barne- og ungdomsarbeider Blakli barnehager
Siw Anne Aas Yttereng, miljøarbeider Blakli barnehager
Elin Grønvold Aunet, rådgiver Miljøenheten
Bente Løvlie Høier, sjefingeniør Miljøenheten

3.1 Har barnehagene tilstrekkelig oversikt over risikoforhold?

Avvik 1: Risikovurderinger som er gjennomført er ikke omfattende nok og er ikke fulgt opp med revisjon av rutiner.

Barnehagen må detaljere hendelser og aktiviteter som utgjør risiko for skade på barn, og risikovurdere disse. Risikovurderingene og reviderte rutiner skal legges ved i tilbakemeldingen til Miljøenheten.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. §§ 4 Ansvar. Internkontroll, 7 Generelle krav og 14 Sikkerhet og helsemessig beredskap.

Observasjon

Barnehagen har gjennomført risikovurderinger i januar 2019 av enkelte situasjoner som kan medføre risiko for skader på barn. I skjema er det påført hvilke tiltak/rutiner som eksisterer og hvilke tiltak som bør settes i verk. Det er påført sannsynlighet og konsekvens, men skjema har ikke kolonne for å angi risiko. Det ble ved tilsynet opplyst at rutiner ennå ikke er revidert på bakgrunn av dette arbeidet.

Det ble opplyst at skjema for HverdagsROS er ment brukt i hverdagen i forbindelse med tur etc.

Barnehagen har hatt spesiell oppmerksomhet på tilsyn av sovende barn og risikoforhold ved utelekeplassen på Risvollan barnehage. De har meldt avvik til Trondheim eiendom på ødelagt plate på klatrestativ, transportvei gjennom huskestativ som gir risiko for kollisjon og sklie med vannansamling nederst. Ansatte meldte ved tilsynet utfordringer med varelevering når store biler krysser gangveg som barna bruker når de skal ut av barnehagen.

Vurdering

Barnehagen har startet arbeidet med å risikovurdere hendelser, men har fremdeles en del arbeid igjen med å detaljere hendelser og utvide omfanget slik at alle risikoforhold er vurdert. Arbeidet hittil er gjennomført i grupper, men det er ikke gjennomført informasjonsutveksling mellom gruppene. Ved tilsynet ga vi eksempler på flere hendelser som bør vurderes i tillegg for allerede gjennomførte HverdagsROS. Eksempler på dette er å sette mat i halsen, klatring på lekehus på uteområdet, klatring i trær på tur, grillrist på uteområdet og soving inne på verksted med materiell tilgjengelig. Barnehagen bør lage en liste over mulige hendelser, vurdere sannsynlighet, konsekvens og samlet risiko, og utifra dette prioritere hvilke hendelser som skal utredes videre med tiltak konkretisert i rutiner. Dette er et arbeid som bør involvere alle ansatte.

Gjennomførte risikovurderinger må følges opp med en revisjon av gjeldende rutiner, eventuelt etablering av nye rutiner.

Veileder til forskriften, Miljø og helse i barnehagen, sier at barnehagen skal gjennomføre risikovurderinger av forhold som omhandles i forskriften og som kan ha betydning for barnas helse og miljø (§ 7). Disse risikovurderingene skal være skriftlig. Dette henger sammen med det formålsparagrafen sier om systematisk forebygging av sykdom og skade, ikke bare rutiner for håndtering av slike hendelser når de først oppstår.

Dette tilsynet omhandler risikovurderinger og rutiner som skal ivareta barnas sikkerhet. Barnehagen må gjennomføre en kartlegging av relevante farer og uønskede hendelser med tanke på barns sikkerhet, og vurdere risikoen for det dere kommer fram til. Basert på risikovurderingen og identifiseringen av ulike risikoforhold skal barnehagens rutiner vurderes og eventuelt revideres, slik at dere reduserer sannsynligheten for at farene oppstår. Videre skal dere vurdere tiltak og beredskapsplaner for å redusere konsekvensen hvis uhellet først er ute. Vi viser til Miljøenhetens faktaark nr. 71 om risikovurdering i barnehager og skoler.

Miljøenheten påpeker at det ikke er meningen dere skal risikovurdere enhver hendelse på et hvert sted, men holde fokuset på de relevante farene som medfører høyest risiko i den daglige driften. Det er derfor viktig at man ut fra sannsynlighet og konsekvens angir en risiko for hver hendelse. Har man gjort et systematisk og godt arbeid med risikovurderingen, vil den også kunne overføres til en rekke andre aktiviteter som ikke direkte er blitt risikovurdert. Risikovurderingen må oppdateres hver gang forutsetningene som lå til grunn for vurderingene er endret. Vi mener at blant annet følgende situasjoner/aktiviteter er aktuelle å risikovurdere eller detaljere bedre:

Aktiviteter på barnehagens område:

- Matlaging, servering av mat
- Spikking, bruk av verktøy
- Utelek innenfor gjerdet
- Hente/bringe-situasjonen
- Dyrehold/ besøk av dyr
- Bål/grill inne på barnehagen, bruk av ovn i varmekytter
- Rom som er avstengt med dørkrok
- Bruk av lyslenker og risiko for kvelning
- Tilsyn med barn som sover ute og inne

Turer utenfor barnehagen:

- Risikovurdering av ulike faste turmål, klatring i trær
- Bruk av buss
- Gåturet langs trafikkert veg eller andre forhold som kan medføre risiko
- Klatring i trær eller skrenter/berg
- Opphold ved vann/ bading/i båt/ på kai eller brygge, fising
- Skigåing
- Spikking, bruk av annet verktøy
- Matlaging/ bålrensning på tur

Denne listen er ikke uttømmende, og det kan være andre hendelser som må risikovurderes ved Blakli barnehager.

3.2. Driver barnehagen systematisk internkontroll som forebygger ulykker og skader?

Avvik 2: Barnehagene mangler rutine som beskriver hva som menes med avvik, hvordan ulike typer avvik skal meldes, håndteres og dokumenteres.

Barnehagen må skriftliggjøre hvordan alle avvik skal håndteres og dokumenteres. Rutinen skal sendes Miljøenheten. Gjennomgang av avvik og skader bør tidfestes på årsplan.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 4 Internkontroll. Ansvar.

Merknad 1: Rutiner som ligger tilgjengelig i papirformat i perm bør dateres slik at man er sikker på at det er sist reviderte rutine som følges.

Observasjon

I tilsynsmøtet ble Internkontrollperm for hver barnehage vist fram. Permen inneholder både sentrale rutiner hentet fra Kvaliteket og barnehagens egne rutiner. Sistnevnte rutiner er ikke datert. I permene ligger kvitteringslister der ansatte bekrefter å ha lest igjennom rutiner jevnlig. Gjennomgang av rutiner med personalet er beskrevet hver høst i barnehagens Årshjul.

Barnehagen har valgt en papirbasert løsning for internkontroll fordi Kvaliteket oppleves som komplisert å legge inn dokumenter og navigere i, og barnehagen har flere ansatte som ikke bruker digitale verktøy. Kvaliteket har ingen mulighet for å legge inn dokumentasjon i form av utfylte sjekklister.

Det er etablert rutiner for daglig sjekk av uteområdet, men ledelsen opplyser at de ikke har god nok kontroll på at dette gjennomføres daglig. Det gjennomføres vernerunde hvert år, der det brukes skjema med avkryssing av sikkerhetspunkter.

Avvikshåndtering

Ansatte melder ofte bygningsmessige avvik og feil på uteområdet til driftsoperatør i vaktmesterboka. Dersom det haster å utbedre, ringer de, men dette dokumenteres ikke. Risvollanbygget leies av Malthus, men ansatte melder avvik til kommunal driftsoperatør som vurderer om det er huseier eller kommunens ansvar å gjennomføre tiltak. Ledelsen mottar ofte meldinger om feil og mangler muntlig eller på gul-lapper, og vurderer om dette skal legges inn i Kvaliteket. Ledelsen opplyser ved tilsynet at ikke alle slike meldinger dokumenteres i tilstrekkelig grad. Ansatte opplever TQM som vanskelig å bruke.

Mangler fra siste vernerunde ble lagt inn i TQM som avvik. Småskadeskjema for skader på barn sendes inn til forsikringsselskapet hver 3.måned, men det foretas ikke en gjennomgang av disse på barnehagene for å se om det er hendelser som gjentar seg. Det foretas ikke systematisk gjennomgang av avvik for å kontrollere retting og erfaringstilbakeføring.

Avvik fra egne rutiner dokumenteres i liten grad, dette blir heller diskutert på avdelingsmøter eller tatt opp direkte med kolleger.

Vurdering

Internkontrollpermen ble ikke gjennomgått ved tilsynsbesøket, men av innholdsfortegnelsen ser vi at relevante tema i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler er behandlet. Bruk av rutiner på papir i perm er mer sårbart med tanke på oppdatering. Det er derfor viktig at alle rutiner dateres slik at man har kontroll på gjeldende rutine. Det er positivt at man har kvitteringsliste for gjennomlesing av rutiner, dette gir en bedre sikring i at rutiner etterleves.

Avvikshåndtering

Det er uklart for oss om alle avvik ved barnehagene dokumenteres i tilstrekkelig grad. Ansatte opplyser at de i liten grad bruker Kvalitekets avviksrutine og TQM for melding av avvik. Meldinger på gul-lapper vurderes ikke som tilstrekkelig dokumentasjon av avvik.

Det er ikke tydeliggjort hva som menes med et avvik og hvordan dette skal fanges opp, dokumenteres og behandles. Dette gjelder alle typer avvik, dvs bygningsmessige feil og mangler, avvik påpekt ved vernerunder, forbedringsmeldinger, skademeldinger på barn og avvik fra egne rutiner. Barnehagen må beskrive hvordan avvik skal dokumenteres og tilrettelegge slik at det blir enkelt for ansatte å melde inn avvik. For mindre avvik som i dag kun dokumenteres på gul-lapper, kan man lage en logg etter mal fra vaktmesterboka der ledelsen kan påføre om avviket er rettet eller meldt videre inn i TQM.

Vi anbefaler at både avvik og forbedringsmeldinger meldes i samme system, fortrinnsvis Kvaliteket, slik at ledelsen får en bedre oversikt over hvordan internkontrollen og rutineene kan forbedres.

Innmeldte avvik, forbedringsmeldinger, mangler etter vernerunder og skademeldinger bør gjennomgås samlet hvert år. Dette for å vurdere om avvik er tilfredsstillende håndtert, om det er gjentatte hendelser og om rutiner bør revideres. Slik gjennomgang bør stå på barnehagens årshjul.

3.3. Blir ulykkes- og faresituasjoner i barnehagen håndtert på en tilfredsstillende måte?

Avvik 3: Barnehagen viser til to beredskapsplaner, der kun Blakli beredskapsplan er kjent av ansatte.

Kommunens planmal for beredskap må innarbeides i barnehagens beredskapsplan, og relevante tiltakskort må gjøres kjent og lett tilgjengelig for ansatte.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. §14 sikkerhet og helsemessig beredskap.

Observasjon:

AMG ved barnehagen har på bakgrunn av ROS-analyse utarbeidet egen Beredskapsplan for Blakli barnehager. I tillegg skal barnehagen bruke kommunens mal for beredskapsplan med tiltakskort. Ledelsen har ikke kontrollert om det er samsvar mellom disse to planene.

Barnehagen har hatt øvelser på brannevakuering og førstehjelp.

Vurdering:

Det er uheldig at det eksisterer to beredskapsplaner som ansatte skal forholde seg til. Alternativt må forholdet mellom dem være tydelig, slik at det kommer klart fram hvilken plan som gjelder for hvilke forhold. Barnehagens egen beredskapsplan bør om mulig suppleres med informasjon fra kommunens mal for beredskapsplan. De mest aktuelle tiltakskort for bruk i hverdagen må gjøres lett tilgjengelig for ansatte. Dette innebærer at tiltakskort skal være lett å finne enten ved at de er lett tilgjengelig på avdeling, på mobil eller at de er med i tursekk.

Vi anbefaler at det gjennomføres øvelser på beredskapshendelser. Det kan være fullskalaøvelser eller diskusjonsøvelser av aktuelle caser. Øvelser kan være en effektiv måte for ansatte å bli gjort kjent med beredskapen for alvorlige hendelser. I tillegg er det en effektiv måte å revidere om planene er tilstrekkelige og vil fungere i en krisesituasjon.

3.4. Sikkerhetsforhold påpekt ved befaring av lokaler og uteområder

Avvik 4: Det er forhold ved utelekeplassen ved Risvollan barnehage som utgjør en risiko for barneulykker. Dette gjelder sklie der det samles vann, lekehus der det klatres på taket og transportåre gjennom huskestativ.

Det må gjennomføres en sikkerhetskontroll av utelekeplassen i henhold til forskrift om sikkerhet ved lekeplassutstyr. Det må ved denne vurderingen tas inn i vurderingene hvordan barna bruker de ulike lekeapparater.

Avvik 5: Klatrestativ ved Risvollan barnehage har en ødelagt plate som utgjør en risiko for ulykke.

Ødelagt plate på klatrestativ må utbedres.

Avvik 6: Det er sannsynlig at uteområdet ved Risvollan barnehage er for dårlig belyst i den mørke årstiden.

De tre lysmastene på barnehagens uteområde bør repareres, alternativt må det etableres ny belysning av uteområdet.

Avvikene er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skole §14 Sikkerhet og helsemessig beredskap.

Observasjon

Barnehagens ledelse er ikke kjent med om det ble gjennomført årlig hovedettersyn utført av lekeklassinspektør ved barnehagene i 2018. De har hatt flere nesten-ulykker på et klatrestativ med ødelagt plate ved Risvolla barnehage. Dette stativet er lett tilgjengelig for de minste barna, men de ansatte mener det passer bedre for større barn. De har også meldt ifra om at barn ofte tar snarveien gjennom huskestativet for å komme til bod med uteleker. Risikoen for kollisjon mellom huskende og løpende barn vurderes som stor. Barnehagen opplyser videre at det ofte dannes vann i bunnen av sklia ved Risvolla barnehage, og at barn klatrer på lekehus som ikke er beregnet for dette. Det er uklart om lekeplasskontrollen har tatt høyde for slik lek ved vurdering av klatrehusene.

Barnehagens ledelse opplyste ved befaringen at uteområdet ved Risvolla barnehage oppleves som mørkt og uoversiktlig. Dette gjør det vanskelig å ha oversikt over barna i den mørke årstiden. Det er montert tre lysstolper på uteområdet, men det er uklart om disse virker.

Ved befaringen ble det påpekt ødelagt plate på klatrestativ der barn kan henge fast. På uteområdet ved Sollia barnehage ble det påpekt utegrill med skarpe kanter som står i barnas leke-/transportområde.

Ved befaring av lokalene ble det påpekt løse ledninger, utstrakt bruk av lyslenker, speil som må kontrolleres med tanke på knusing og bruk av verksted for soving. I verkstedet var det plassert et strykejern på hylle slik at barn lett kunne rive det over seg. Det ble ved befaringen ved begge barnehagene påpekt manglende bruk av dørkrok til rom som barn ikke skal ha tilgang til.

Vurdering

Det er behov for en grundig gjennomgang av sikkerheten ved utelekeklassen ved Risvolla barnehage, og man må da også vurdere hvordan apparater brukes av barna. Her må ansattes erfaring hentes inn.

Barnehagens uteområde må ha tilstrekkelig belysning for å sikre oversikt over barna i den mørke årstiden. Uteområdet er utstyrt med tre lysmaster, men siden ledelsen sier uteområdet oppleves som mørkt, må det undersøkes om disse mastene fungerer.

Befaringen viste sikkerhetsmangler og brudd på egne rutiner. Rom som er sikret med dørkrok for å hindre barns tilgang, er ikke tilstrekkelig sikret når dørkrok ikke er i bruk. Det må derfor vurderes om farlig utstyr etc inne på disse rommene må sikres bedre ved å flyttes høyere opp eller fjernes fra rommene.

Vi mener det er uheldig at verksted brukes til soving, siden det føres tilsyn med sovende barn per 15 min, og dersom barn våkner vil de ha tilgang til utstyr.

Det må gjennomføres en risikovurdering av bruk av lyslenker for å sikre at disse ikke kan utgjøre en risiko for kvelning.

Vi ber om at det gjennomføres egne risikovurderinger av disse forholdene innendørs (rom sikret med dørkrok, soving, lyslenker) i forbindelse med retting av avvik 1. Fysiske tiltak eller rutiner må etableres for å gi akseptabel risiko.

3.5. Andre forhold påpekt ved befaring av lokaler og uteområder

Ved befaringen ble det på Risvolla barnehagen påpekt vond lukt på et WC og problemer med temperaturstyring på de små lekerommene. På et av de mindre lekerommene var det for lav temperatur, selv om rommet var utstyrt med termostatstyrt panelovn. I forbindelse med søknad om forlenget godkjenning av Risvolla barnehage i 2018 (18/9341) mottok vi bekreftelse på at disse forholdene skulle være i orden. Siden tilsynet viser at forutsetningene for godkjenningen vi ga ikke er til stede, vil dette bli fulgt opp i egen sak.

4. Regelverk

- Lov av 2011-06-24 nr.29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.. med veileder, "Miljø og helse i skolen", Helsedirektoratet april 2014.

Avvik defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.

Merknad er forhold som ikke nødvendigvis er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Varsel om pålegg

Vi opplyser om at miljøsjefen kan gi barnehagen pålegg om retting for å sikre at avvikene rettes.

Denne tilsynsrapporten er et varsel om at pålegg kan bli gitt (jf Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 16 om forhåndsvarsling og Lov om folkehelsearbeid § 14 om retting). Varslet er gitt med hjemmel i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Marianne Langedal
miljøsjef

Bente Høier
sjefsingeniør

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopi :

Postmottak Fagenhet OU
Hilde Skybakmoen